

Memorie van antwoord 39/10 D

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 9 juli 2010

Onderwerp

Voorjaarsnota 2010

(inclusief bestuursrapportage 2010-I)

's-Hertogenbosch

Datum

29 juni 2010

DIS-nummer

1700920

Directie

Middelen / Concernstaf

Bijlage(n)

4

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

In aansluiting op de voorjaarsnota sturen wij u de bijbehorende begrotingswijziging voor het lopende dienstjaar 2010. Tevens gaan wij in op de nog openstaande vragen en toezeggingen naar aanleiding van de commissievergaderingen op 18 en 25 juni jl., na eerst nog eens een aantal algemene punten van de voorjaarsnota aan te stippen.

1. Karakter en status voorjaarsnota

Naar aanleiding van de discussie in de Commissie BM over het budgetrecht van de Staten, willen we nog eens benadrukken dat de voorjaarsnota geldt als nota van voorbereiding op de nieuwe begroting, in dit geval de begroting 2011. De voorjaarsnota geeft een tussentijds overzicht van de lopende begrotingsuitvoering plus een financiële prognose voor de komende jaren en schetst daarmee het financiële kader voor de periode 2010-2014. Daar tegenover plaatsen we de beleidsmatige afspraken (waaronder de afronding van het bestuursakkoordprogramma 2007-2011), de financiële vertaling van eerdere Staten-besluiten (in het bijzonder de Agenda van Brabant) en de diverse signalen vanuit de Staten (zoals de voor het Provinciaal Waterplan benoemde preprioriteit, de continuering van de grondverwerving voor de EHS en het eerdere verzoek vanuit de Commissie ZWC om naar oplossingen te zoeken voor de integrale dorpsontwikkelingsplannen, IDOP's).

Het in de voorjaarsnota gepresenteerde begrotingssaldo laat zien dat er weinig of geen ruimte is voor extra bestedingswensen. Daarom zijn wij ook zeer terughoudend met nieuwe voorstellen, met uitzondering van enkele beleidsprioriteiten zoals die door uw Staten geagendeerd zijn. Uitgangspunt is dat financiële knelpunten en intensiveringen zoveel mogelijk worden opgevangen binnen de lopende programma's. Voorts wordt € 10 mln extra vrijgemaakt door incidentele ombuigingen in 2010-2011. Hoewel in de

Commissie BM deze lijn om zeer terughoudend te zijn met beleidsintensiveringen breed wordt ondersteund, proeven wij in de andere functionele commissies soms de neiging om er een schepje bovenop te doen, zonder dat wordt aangegeven waar de financiële dekking vandaan moet komen.

Wij hebben uw Staten gedegen willen informeren over de financiële mogelijkheden en knelpunten en over de financiële onzekerheden die er spelen. Het is aan uw Staten om tot een verdere afweging te komen en de accenten aan te geven die u wilt terug zien in de begroting. Pas nadat uw Staten met de voorjaarsnota hebben ingestemd, heeft zoals gebruikelijk de uitwerking plaats naar de begroting 2011.

Een bijzondere dimensie vormt de Agenda van Brabant. De bezuinigingsvoorstellen uit de Agenda worden via deze voorjaarsnota vastgelegd in de meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting wordt formeel niet door de Staten vastgesteld maar geldt als basis c.q. leidraad voor toekomstige begrotingen en beslaat ten minste drie op het begrotingsjaar volgende jaren. De meerjarenbegroting 2012-2014 vormt onderdeel van de begroting 2011 die in september wordt uitgebracht. Vanzelfsprekend worden daarbij ook de amendementen en moties betrokken die de Staten op 11 juni jl. hebben aangenomen.

In de navolgende paragrafen staan we stil bij de volgende onderwerpen:

- het budgetrecht en autorisatieniveau van Provinciale Staten in relatie tot alle financiële verschuivingen (paragraaf 2);
- de tweemaal € 50 mln ruimtepositie, ondergebracht in stelposten (paragraaf 3);
- onze risicopositie en de voorgestelde balansverkortings (paragraaf 4 en 5);
- diverse specifieke vragen en antwoorden (paragraaf 6 t/m 13);
- de situatie rond de formatieparagraaf (paragraaf 14);
- toelichting bij 2^e begrotingswijziging 2010 (paragraaf 15).

2. Financiële verschuivingen

De bijstellingen die betrekking hebben op het lopende boekjaar zijn opgenomen in bijgaande 2^e begrotingswijziging 2010. Alleen deze begrotingswijziging wordt nu expliciet ter vaststelling aan uw Staten voorgelegd. De begrotingswijziging is een 1-op-1 vertaling van de voorstellen m.b.t. 2010 uit de voorjaarsnota. Dat hierin nogal veel verschuivingen zijn verwerkt, heeft drie hoofdoorzaken:

- a. Bij de invoering van het duale stelsel hebben we in onze provincie ervoor gekozen om het autorisatieniveau ten opzichte van de indeling uit het BBV te verfijnen c.q. een niveau te verdiepen door te werken met productgroepen die door de Staten worden vastgesteld. In relatie tot de punten b en c hierna doen zich nogal wat verschuivingen en herprioriteringen voor tussen productgroepen die samenhangen met de beleidsuitvoering, maar die zich afspelen binnen de op programmaniveau geautoriseerde doelstellingen. We willen hier zo volledig en transparant mogelijk mee omgaan, hoewel de Rekeningcommissie opmerkt dat we langzamerhand aanlopen tegen de grenzen van informatiedichtheid. Maar dit heeft, zoals gezegd, te maken met het feit dat het autorisatieniveau op productgroepniveau ligt en niet, zoals ook wettelijk mogelijk, op programmaniveau. Wij

- onderschrijven overigens deze keuze van PS, vanuit de overweging dat het programmaniveau nu nog een te grofmazig niveau is.
- b. Feit is dat de voortgang en continuïteit in de begrotingsuitvoering niet altijd samenvallen met het kalenderjaar. We zijn gehouden aan het baten-lasten-stelsel en dat betekent dat uitgaven en inkomsten moeten worden toegerekend aan het jaar waarin de prestatie wordt geleverd dan wel de inkomsten worden gerealiseerd. Als prestaties over twee of meer jaren heen lopen, komt het aan op een goede planning en om dat te borgen zijn restricties gesteld ten aanzien van overhevelingen. Overhevelingen zijn – kort gezegd – beperkt tot provinciale middelen die gematcht worden met gelden van derden en tot subsidieverplichtingen waarvoor in het volgende jaar geen begrote middelen beschikbaar zijn. Er zijn echter situaties waarbij ook andere feiten en overwegingen een rol spelen en waarbij het gewenst is om de oorspronkelijke middelen beschikbaar te houden voor het gekozen doel. De resterende middelen vallen dan weliswaar ten gunste van het rekeningresultaat, maar het onderwerp komt in de voorjaarsnota terug als financieel knelpunt (tabel IX)*.
- c. Weer een andere categorie vormen de herprioriteringen en incidentele ombuigingen (de circa € 33 mln vermeld in bijlage II van de voorjaarsnota). Onze lijn is dat intensiveringen en beleidsbijstellingen zoveel mogelijk binnen het desbetreffende begrotingsprogramma worden opgelost. Dat kan door middel van herprioriteringen (verschuivingen tussen begrotingsproducten) of door gebruik te maken van reeds bekende onderuitputtingen en door overheveling van bedragen (verschuivingen tussen jaren).
- *) Tabel IX in de voorjaarsnota omvat de financiële knelpunten die we zijn tegengekomen bij het opmaken van de jaarrekening 2009 en de eerste bestuursrapportage 2010-I. In totaal gaat het om een bedrag van € 16,5 mln. Een groot deel van deze knelpunten valt in de categorie van “onvoorzien, onvermijdbaar en onontkoombaar”. Ter illustratie: PMJP-afspraken (€ 4,1 mln, onder meer gekoppeld aan Leaderprojecten en de 2^e bestuursovereenkomst met de waterschappen), de IDOP's (€ 2,8 mln van het budget dat beschikbaar is gesteld bij de najaarsnota 2009) en de uitputting van het budget voor gladheidbestrijding (€ 340.000). Voor een belangrijk deel gaat het om geld uit 2009 dat we voor het oorspronkelijke doel willen behouden en doorschuiven naar 2010, maar strikt genomen niet voldoet aan de overhevelingscriteria. Daarnaast zou in een aantal gevallen het abrupt stoppen van beleid kunnen neerkomen op kapitaalvernietiging en/of onbehoorlijk bestuur.

De nog ontbrekende € 17,5 mln voor IDOP's staat hier buiten. Voor ons college zijn de vermelde knelpunten en de IDOP's even waardevol; dus niet een kwestie van of-of maar een en-en-situatie. Het is uiteraard aan uw Staten om daarin, zo u dat wilt, te herprioriteren.

3. Stelposten 2012 e.v.

Voor 2012 e.v. worden in de voorjaarsnota drie volumes aangehouden die we in de meerjarenbegroting voorlopig onderbrengen bij een algemene stelpost, namelijk:

1. € 50 mln op jaarbasis van 2012 voor een gecombineerd spaar- en financieringsfonds voor infrastructuur als onderdeel van de investeringsstrategie van de Agenda van Brabant. De bedoeling is om het ontwerp-instellingsbesluit voor deze reserve bij de behandeling van de begroting 2011 aan uw Staten voor te leggen.
2. In samenhang met de € 50 mln voor infrastructuur eveneens € 50 mln op jaarbasis vanaf 2012 voor verdere profielversterking in 2012-2015. Deze ruimte is bedoeld om financiële slagkracht voor Brabant te kunnen blijven ontwikkelen en die kan niet afhankelijk worden gesteld van incidentele meevallers of onderuitputtingen, zoals in de Commissie BM als alternatief naar voren is gebracht. In overeenstemming met het horizonprincipe worden deze middelen gereserveerd voor de nieuwe bestuursperiode en heeft hierover een verdere afweging plaats bij de bestuursonderhandelingen in 2011 en/of voorjaarsnota 2011.
3. Een risicobuffer van € 15 mln per jaar voor mogelijke tegenvallers samenhangend met bijvoorbeeld het door het Rijk gehanteerde principe voor het provinciefonds van “samen de trap op, samen de trap af” en bijstelling voor loon- en prijsontwikkelingen. Ook dit volume wordt tot de voorjaarsnota 2011 geraamd op een stelpost.

Ad 1. De € 50 mln per jaar voor infrastructuur (zie voorts punt 13a) is afgeleid van een geraamd investeringsvolume van € 750 mln en een geschatte voorbereidings- en realisatietijd van circa 10 jaar (zie het vorig jaar besproken Investeringsprogramma Essent, PS 18/09). Het idee is dat in 2012-2019 een bedrag van € 400 mln kan worden gespaard. De kapitaallasten samenhangend met het resterende bedrag van € 350 mln kunnen ruim worden afgedekt uit het bedrag van € 50 mln dat daarna structureel beschikbaar is.

Ad 2. De € 50 mln op jaarbasis voor 2012-2015 is afgeleid van tabel V uit de voorjaarsnota en is slechts een globale benadering. In de Rekeningcommissie is opgemerkt dat dit volume zou kunnen worden verkleind naar mate de omvang van de begroting afneemt, zoals na de ombuigingsoperatie van € 75 mln het geval is. Hier staat echter tegenover dat voor 2007-2011 is uitgegaan van een extra uitgavenkader van in totaal € 500 mln (dus gemiddeld € 100 mln op jaarbasis) exclusief een investeringsimpuls van € 255 mln (Bestuursakkoord Vertrouwen in Brabant, april 2007).

Zoals in de voorjaarsnota aangetekend (pag. 24) is de houdbaarheid van beide volumes en van de risicobuffer van € 15 mln sterk afhankelijk van de verdere financiële ontwikkelingen en van de financiële verhouding tussen Rijk en provincies. Pas de komende maanden zal duidelijk worden wat de gevolgen zijn van het nieuwe kabinetsbeleid en de verdeling van het provinciefonds. Vooral dit laatste punt is niet zonder risico's. Het voorstel tot invoering van een vermogensmaatstaf wijzen wij pertinent af en zullen we blijven bestrijden. Voor de verdeling van de € 300 mln-korting op het provinciefonds in 2011 is in IPO-verband een compromis gesloten, met de uitdrukkelijke kanttekening dat dit alleen geldt voor het jaar 2011.

4. Risicopositie

Wat onze reguliere risicopositie betreft, los van de financiële onzekerheden waarop hiervoor is gedoeld, is in de voorjaarsnota (hoofdstuk 7) een samenvattend overzicht gegeven van de aanwezige capaciteit voor het opvangen van risico's. Daarbij hebben we ons de vraag gesteld in welke mate de risicoreserves moeten worden aangepast. Naar onze mening is dit niet alleen een kwestie van normering, maar spelen in de afweging meer factoren een rol. Sinds de vaststelling van de 3e Nota kapitaaldienst in 2004 is de situatie gaandeweg veranderd:

- De laatste jaren is het risicobeleid aangescherpt door beleidsrisico's expliciet te maken en het verloop nauwlettend te volgen.
- Intern zijn we bezig met de versterking van de controlling- en auditfuncties, evenals van de treasuryfunctie en het vermogensbeheer. Dit om de dynamiek van de provinciale begroting beter te kunnen volgen en grip te houden op de financiële gevolgen en risico's in meerjarenperspectief.
- Feit is ook dat met de verkoop van de Essent-aandelen de financiële positie van de provincie wezenlijk is versterkt. Hier tegenover staat de stelregel van "vermogen moet vermogen blijven", wat betekent dat kapitaalmiddelen niet zijn bedoeld om tekorten of risico's op te vangen. Hooguit kan hierop tijdelijk een beroep worden gedaan om het vermogen c.q. de algemene reserve op termijn weer aan te vullen.
- Vanuit de redenering dat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen, hebben we vorig jaar (naar analogie van de aftopping van reserves) het normniveau van de Risicoreserve met 20% verlaagd.

Onze overtuiging is dat onze risicoreserveringen adequaat zijn en niet te hoog. Twee bestuurlijke overwegingen spelen hierbij een belangrijke rol:

- a. Allereerst moet worden vastgesteld dat we, als gevolg van kredietcrisis en economische recessie en de doorwerking daarvan op de overheidsfinanciën, in minder stabiel vaarwater terecht zijn gekomen. Dat is niet het moment om je risicobuffers naar beneden bij te stellen. Hierbij wijzen wij ook nog eens op het risico van de overprogrammering van het B5-arrangement waarvan we begin 2011 de eerste balans kunnen opmaken.
- b. In de twee plaats en in combinatie hiermee huldigt ons college het uitgangspunt dat een nieuw bestuur bij start van een nieuwe bestuursperiode niet met tekorten en ongedekte risico's uit het verleden moet worden geconfronteerd. "Schoon opleveren" is ons motto en daarbij past een solide en op de risico's afgestemd weerstandsvermogen.

Dat de accountant van oordeel is dat het weerstandsvermogen aan de conservatieve kant is, zien wij dan ook eerder als een compliment dan als een reden om substantieel te gaan schrappen in onze risicoreserveringen. Zoals in de voorjaarsnota aangetekend en in de Commissie BM toegezegd, zullen we later dit jaar bij de najaarsbrief (dus gelijktijdig met de begrotingsbehandeling) komen met een geactualiseerde bepaling van het weerstandsvermogen en de afdekking van risico's, mede in relatie tot de Agenda van Brabant.

5. Balansverkorting

Naar aanleiding van vragen in de Rekeningcommissie en de Commissie BM over het voorstel tot balansverkorting kan het volgende worden aangetekend:

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen onder het BBV als financieel vast actief worden geactiveerd (en meerjarig afgeschreven). Dit heeft als voordeel dat we de lasten kunnen spreiden in de tijd. Na de kapitaalopbrengst van Essent dringt zich de vraag op of we deze handelwijze moeten voortzetten. De eigenvermogenspositie laat eenmalige afschrijving gemakkelijk toe, waardoor de balans niet langer vertekend wordt door activa waar geen provinciaal bezit tegenover staat. Onze accountant doet de aanbeveling om voortaan die lijn te volgen.

Aangetekend wordt dat de balansverkorting zich beperkt tot investeringssubsidies aan derden. Onze eigen provinciale investeringen staan hier buiten en blijven onderhevig aan de uitgangspunten die zijn vastgelegd in de 3^e Nota kapitaaldienst. De balansverkorting brengt verder geen risico's met zich mee. Sterker nog, de lasten van (subsidie-)verplichtingen worden naar voren gehaald en voor nieuwe investeringsbijdragen zal voortaan eerst gespaard moeten worden.

De boekwaarde van activa in eigendom van derden bedraagt per 31-12-2009 in totaal € 216 mln (zie Jaarstukken 2009, pag.327 en 331). Tegenover het afboeken daarvan wordt aan de passivakant eenzelfde bedrag in mindering gebracht op de algemene reserve i.c. het Essent-kapitaal. Zodoende daalt ons eigen vermogen met eenzelfde bedrag.

Met het afboeken van de vaste activa vervallen tevens de jaarlijkse afschrijvingslasten. Die ruimte kan op zijn beurt worden benut om de algemene reserve weer aan te vullen zodat het eigen vermogen op termijn aangroeit tot het oorspronkelijke niveau en dus op peil blijft. In de voorjaarsnota wordt voorgesteld om die jaarlijkse aanvulling op te schorten tot 2015-2016 en de begrotingsruimte tijdelijk in te zetten ter aanvulling van de ombuigingsmaatregelen die pas in 2015 hun taakstellende niveau van € 75 mln bereiken.

In blok D van de begrotingswijziging (zie paragraaf 15) wordt nu (in 2010) een bedrag afgeboekt van afgerond € 296 mln. Dit bedrag bestaat uit de eerdergenoemde boekwaarde van € 216 mln plus de begrote investeringsbijdragen in 2010 van € 80 mln. In totaliteit daalt ons eigen vermogen dus met € 296 mln. De komende jaren loopt dit op tot € 436 mln (zie voorjaarsnota paragraaf 6.3) parallel met het afboeken van de verder geplande investeringsbijdragen. In de jaren na 2015 zal deze daling worden ingelopen door het volume van vrijvallende afschrijvingen weer aan het eigen vermogen toe te voegen.

6. Essent-middelen

Paragraaf 4.2 van de voorjaarsnota geeft een actualisering van de ramingen van de zogenoemde Essent-middelen. In de Commissie BM zijn hierover nadere vragen gesteld die wij als volgt beantwoorden:

- a. De uitspraak van het Gerechtshof inzake de Splitsingswet heeft geen gevolgen voor EPZ. Overigens is de Staat in cassatie gegaan, er ligt dus nog geen definitieve uitspraak. Onze inschatting is dat dat nog geruime tijd zal duren.
- b. Brabants aandeel van € 350 mln in begrote verkoopopbrengst EPZ. In de Commissie BM is gevraagd wat de gevolgen zijn voor het behalen van de doelen die de provincie heeft gesteld inzake het beheer van de ontvangen Essent-middelen indien de verkoop van EPZ uiteindelijk niet doorgaat. In dit verband verwijzen wij naar de notitie aan de Commissie (BM-0860) waarin Provinciale Staten worden geïnformeerd over de strategie inzake het beheer van de Essent-middelen. In die strategie is bepaald dat de risico's m.b.t. de inkomsten uit EPZ (verkoopopbrengst of dividendopbrengst) worden afgewenteld op de investeringsagenda. Op 6 april jl. is ter kennisneming aan de Rekeningcommissie het Treasury-jaarplan 2010 verzonden, waarin eveneens de beleggingsportefeuilles worden genoemd, met de aantekening dat de middelen die vrijkomen uit de verkoop EPZ zullen worden belegd in de investeringsagenda.
- c. Bij de immunisatieportefeuille gaan we voor de eerstkomende jaren uit van een gemiddeld rendement van 3,45% als afgeleide van de huidige obligatie-beleggingen met een gemiddelde looptijd van 8-10 jaar. Dit is een reëel rendement.
- d. De target is € 122 mln (zoals vermeld in voorjaarsnotatabel V). Het totale rendement naar huidige ramingen nadert de € 133 mln (voorjaarsnota tabel III). Dus een positief verschil van € 11 mln, mede dankzij het beleggen van onze overliquiditeit. Dat surplus komt ten goede aan de investeringsagendaportefeuille (die moet groeien naar € 1 miljard), zoals toegelicht in notitie BM-0860 over de uitzetting van Essent-middelen). Daaraan voorafgaand is de commissie BM geïnformeerd over het voornemen om het vermogensbeheer onder te brengen in verschillende beleggingsportefeuilles (BM-0817).

De genoemde overliquiditeit, die overigens tijdelijk van aard is, bedraagt circa € 300 mln. Hierbij zijn drie kanttekeningen te plaatsen:

- enige overliquiditeit is er altijd al geweest, ook zonder Essent-kapitaal;
- dat dit volume de laatste jaren is toegenomen hangt nauw samen met de incidentele dividenden (w.o. verkoop Kabelcom) van Essent en met het de laatste jaren toegenomen structurele dividend;
- de overliquiditeit voert derhalve in belangrijke mate terug op het aandeelhouderschap Essent.

- e. Dividend uitkering van Enexis in 2011 en 2012. De prognose dividend Enexis is bepaald aan de hand van de vooruitzichten die het bedrijf hanteert. Met het nodige voorbehoud wordt voor de boekjaren 2010 en 2011 een winst verwacht van respectievelijk € 156 miljoen en € 150 miljoen. Bij de goedkeuring van het splitsingsplan heeft het Ministerie van Economische zaken voorgeschreven dat Enexis over de boekjaren tot en met 2010 maximaal 30% van de winst (pay-out ratio) mag uitkeren als dividend aan de aandeelhouders. Deze maatregel is gericht op het verbeteren van het eigen vermogen van het bedrijf en daarmee op het bereiken van een betere solvabiliteitspositie.

Het dividendbeleid van Enexis is gericht op het structureel uitkeren van 50% van de winst aan de aandeelhouders. Het dividend over het boekjaar 2010 wordt uitgekeerd in 2011. Met een 30% pay-out ratio en een aandeel van 30,8% van de aandelen betekent dat voor de provincie Noord-Brabant een ontvangst van € 14,4 miljoen in 2011. Het dividend over het boekjaar 2011 wordt uitgekeerd in 2012. Met een pay-out ratio van 50% betekent dat voor de provincie Noord-Brabant een ontvangst van € 23,1 miljoen in 2012.

7. Raming MRB-opbrengst

In het verleden was het zo dat vanuit budgettaire techniek de indexatie doorliep. In het bestuursakkoord uit 2007 is vastgelegd dat de indexering van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting wordt bevroren. Strikt genomen is niet bepaald dat vanaf 2012 indexering weer van toepassing is. Het is aan uw Staten om te besluiten over het al of niet continueren van de indexatie vanaf 1 april 2012 (nieuw belastingjaar). Voorzichtigheidshalve hebben we in de meerjarenraming de indexatie achterwege gelaten.

8. Voorfinanciering EHS

In de voorjaarsnota zijn de rentekosten opgenomen van de voorfinanciering van € 70 mln voor grondaankopen om het ingezette beleid ten aanzien van de EHS te blijven ondersteunen. Het Rijk zal de provinciale voorfinanciering te zijner tijd moeten terugbetalen, maar 100% zekerheid daarover hebben we nog niet. Niettemin vinden wij het verantwoord om tot voorfinanciering over te gaan. Onze keuze is echter om niet gelijktijdig middelen in een risicovoorziening onder te brengen. Als risicobuffer c.q. zekerstelling dienen de ruilgronden (en gebouwen) die we als provincie in bezit hebben en die op termijn verkocht kunnen worden. De praktijk is dat grond op langere termijn zijn waarde behoudt. Uitgaande van de huidige grondprijs is de waarde van ons grondbezit dat wij inzetbaar achten als mogelijke dekking voor de aangeane voorfinanciering circa € 94 mln. Kortom, toereikend als risicobuffer in relatie tot de € 70 mln voorfinanciering.

Vanuit de Commissie Ruimte en Milieu wordt voorgesteld de grondverwerving EHS onder te brengen bij het grondbedrijf. Wij kiezen hier niet voor omdat de verwerving van de EHS gebeurt door de Dienst Landelijk Gebied. Daarbij wordt de verwerving voor de EHS voor globaal 90% betaald vanuit de bijdrage van LNV aan het ILG en is de provinciale bijdrage slechts globaal 10%. Tevens is de minister van LNV verantwoordelijk voor de realisering van de EHS en legt zij hierover verantwoordelijkheid af aan de Tweede Kamer. De uitgangspunten voor het risicodragende grondbedrijf en de realisering van de EHS zijn dermate verschillend dat samenvoeging niet gewenst is. Wel zal daar waar mogelijk zo veel mogelijk worden samengewerkt.

Verder zijn m.b.t. de uitvoering van de EHS enkele technische vragen gesteld die separaat beantwoord worden in een notitie aan de Commissie RM.

9. Integrale dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's)

In de voorjaarsnota en de hier gepresenteerde begrotingswijziging wordt € 9,5 mln vrijgemaakt uit bestaande budgetten. Voor de nog ontbrekende circa € 17,5 mln zullen voorstellen tot herprioritering worden uitgewerkt in de begroting 2011. Tot die tijd worden nog geen verplichtingen aangaan.

In de voorjaarsnota hebben wij ten aanzien van de IDOP's recht willen doen aan het signaal dat een meerderheid van de Commissie ZWC op 21 mei jl. heeft meegegeven, namelijk:

- Noodzaak tot extra middelen (door re-allocatie van bestaande geldstromen) om het ingezette proces van IDOP's niet te laten stoppen, wordt nadrukkelijk onderkend. Temeer daar de zelfwerkzaamheid van burgers wordt gestimuleerd en er een hoog multipliereffect ontstaat als gevolg van meerdere deelnemende partners.
- Extra middelen afwegen bij de voorjaarsnota en Agenda van Brabant.

In het kader van de regeling Uitvoeren IDOP's hebben 32 aanvragen een positieve beschikking ontvangen (totaal provinciaal budget € 23,7 mln). Deze programma's zijn momenteel in uitvoering. De regeling uitvoering IDOP's loopt 1 september aanstaande af. De regeling kent een beoordeling in twee fases: als adviesaanvraag en als definitieve subsidieaanvraag. Beoordeling geschiedt door het ATP (Advies Team Projecten). In de regeling is opgenomen dat adviesaanvragen voor 1 juni aanstaande ontvangen moeten zijn, willen zij in behandeling worden genomen. Nieuwe adviesaanvragen worden dus niet meer in behandeling genomen.

In april jl. is het subsidieplafond van de regeling bereikt. Wij hebben de gemeentebesturen hiervan door middel van een brief op de hoogte gesteld. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van het aantal ontvangen en positief beoordeelde aanvragen waarvoor momenteel geen provinciaal budget beschikbaar is.

Kern van de regeling Uitvoeren IDOP's is:

- het is een integrale regeling gericht op versterking leefbaarheid, die door het verbinden van het fysieke en sociaal-economische oplossingen vindt voor vraagstukken waarmee veel kleine dorpen en gemeenten te maken hebben o.a. vanwege de krimp/demografische ontwikkelingen;
- het is een regeling met een fors multipliereffect;
- het is een regeling waarin bewoners(organisaties) actief betrokken zijn en zelf verantwoordelijkheid nemen voor de oplossing van leefbaarheidvraagstukken;
- het is een regeling met een positief effect op de uitvoering van andere revitaliseringsdoelstellingen.

Opties voor “slanker uitvoeren” zijn:

1. Maximumbijdrage verlagen tot € 750.000
Dit is een optie, met het voorbehoud dat het maximum niet zo laag kan zijn dat de doelstellingen en het integrale karakter gevaar lopen. In een eerder stadium (bij het bespreken van de provinciale begroting 2010) hebben wij u gemeld dat de gemiddelde provinciale bijdrage aan uitvoering IDOP's € 780.000 is. Een verlaging van de maximumbijdrage tot € 750.000 lijkt reëel. Het dan benodigde extra provinciale budget is ruim € 27 mln.
2. Procentuele verlaging provinciale bijdrage, met bijvoorbeeld 20 of 25 %.
Financieel maakt deze variant weinig verschil. Bij 20% is het benodigde bedrag nagenoeg hetzelfde (ruim € 27 mln). Bij 25 % is het benodigde bedrag ruim € 25 mln. Omdat bij een procentuele verlaging gemeenten die een lagere bijdrage van de provincie vragen onevenredig geraakt worden, geven wij de voorkeur aan het verlagen van de maximumbijdrage.

Voor de toekomst zijn wij twee ontwikkelingen van belang:

- In het kader van de Agenda van Brabant hebben verschillende partijen aandacht gevraagd voor provinciale inzet ten behoeve van een vitaal en leefbaar platteland. In de memorie van antwoord is gesteld: Het provinciebestuur heeft in de afgelopen periode de leefbaarheid mede gefaciliteerd met integrale dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's). Gezien de Agenda van Brabant en de daarin opgenomen kaders voor provinciaal handelen (o.a. bovenlokaal en integraal) zijn met betrekking tot leefbaarheid twee bewegingen te voorzien. Ten eerste de beweging om leefbaarheidvraagstukken te integreren met integrale gebiedsopgaven in het ruimtelijk-economisch domein en ten tweede om leefbaarheidvraagstukken meer in regionaal perspectief te bezien.
- In het kader van het Programma Landelijk Gebied zijn de toekomst van ILG en de onderhandelingen met de rijksoverheid van belang. Mede naar aanleiding van de Brabantse aanpak, waarin leefbaarheid integraal onderdeel is van het Programma Landelijk Gebied én in de regeling Uitvoeren IDOP's een koppeling is aangebracht met andere revitaliseringsdoelstellingen, groeit ook landelijk het besef dat een integrale aanpak van groot belang is voor een vitaal platteland. De Brabantse resultaten en ervaringen tellen mee in de onderhandelingen met de rijksoverheid en leveren mogelijk ook vanuit die kant nieuwe middelen op.

10. Effectuering van de bezuinigingen bij structureel gesubsidieerde organisaties

De komende jaren vinden er in meer of mindere mate bezuinigingen plaats op de budgetten van een aantal (tot op heden) structureel gesubsidieerde organisaties. De provincie hanteert hierbij een zorgvuldige en tegelijkertijd zakelijke werkwijze, leidend tot een maatwerk-plan van aanpak per organisatie dit najaar. We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

1. Doel is een gezonde duurzame basis voor de organisatie te genereren, ook na de effectuering van de provinciale bezuinigingen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de betreffende organisatie. Er is een redelijke afbouwtermijn in acht genomen om dit ook te kunnen bewerkstelligen.
2. Overheidsmiddelen (de provinciale subsidiemiddelen) blijven – ook in de periode voorafgaand aan de effectuering van deze bezuinigingen – primair beschikbaar voor het realiseren van maatschappelijke doelen en effecten.
3. De kaders voor het maatwerk-plan van aanpak worden gevormd door de huidige regelgeving (AWB, ASV, subsidieregelingen, beleidsregels en verordeningen) en de gegeven financiële ruimte per organisatie. Binnen deze ruimte wordt in overleg met de organisatie maatwerk gerealiseerd. Afwijkingen van de bestaande kaders zijn uitzonderingen en worden eerst na akkoord van ons college toegepast.

In het najaar zal zoals toegezegd een notitie met betrekking tot steunfuncties in algemene zin worden voorgelegd aan de Staten.

11. Bibliotheken

Met betrekking tot de voorgestelde bezuiniging voor Cubiss geldt een specifieke situatie. Op 11 juni jl. hebben PS de Agenda van Brabant vastgesteld met inachtneming van een amendement met betrekking tot het bibliotheekbeleid. Het besluit is dat de provincie zich vooralsnog niet terugtrekt uit het bibliotheekdomein maar:

- a. overlegt met Brabant Netwerk Bibliotheek hoe efficiency, kwaliteitsverbetering en innovatie blijvend wordt gerealiseerd met een reductie van het budget van in ieder geval 15 %;
- b. daartoe een plan van aanpak opstelt;
- c. en voorstellen doet aan PS met betrekking tot financiering binnen de reguliere begroting.

Het Plan van Aanpak ter uitvoering van lid b van het amendement luidt aldus:

Voor de toekomstige provinciale inzet op gebied van bibliotheekwerk wordt een Statennotitie opgesteld. Deze notitie bevat scenario's voor provinciale inzet op het bibliotheekdomein na 2014. We denken aan het uitwerken van 3 scenario's variërend qua niveau van maatschappelijk effect. Maatschappelijk effect is hierbij gedefinieerd als kwaliteitsverbetering in dienstverlening, het innovatieve karakter van de activiteiten, een efficiency-effect, alsmede het antwoord op de vraag: wat merkt de Brabantse burger van het eventueel wegvallen van taken van Cubiss?

Er worden drie scenario's uitgewerkt, variërend van een scenario dat beperkt blijft tot een aantal bovenlokale diensten dat van directe betekenis is voor de bibliotheekklant als gebruiker van het bibliotheeknetwerk, tot een scenario waarbij er daarnaast ook directe

ondersteuning wordt gegeven aan de basisbibliotheken voor hun bedrijfsvoering en gezamenlijke marketing activiteiten. De scenario's zullen worden besproken met Cubiss en de Vereniging van Brabantse Basisbibliotheken (samenwerkend onder de naam Brabantse Netwerkbibliotheek).

Bij elk scenario wordt verkend welke maatschappelijke effecten er worden verwacht en hoe het past bij de provinciale kerntaak zoals in de Agenda van Brabant gesteld. Per scenario worden ook alternatieve vormen van financiering aangegeven evenals een eerste inschatting van de kansrijkheid daarvan. Dit kan zijn door bijvoorbeeld andere tariefstelling van de bibliotheken of inkomsten van andere partners als gemeenten, Rijk of marktpartijen. Ook de mogelijkheid van volledige financiering door anderen dan de provincie wordt hierbij meegenomen. Bij blijvende inzet van provinciale middelen worden mogelijke dekkingsopties aangegeven. De uitkomsten van de te nemen stappen zullen te zijner tijd in de begroting worden verwerkt.

De Statennotitie wordt geagendeerd tezamen met de begroting 2011 voor de bespreking in de Commissie ZWC op 8 oktober en de plenaire Statenvergadering in november a.s.

12. Vragen op beleidsterrein ruimtelijke ordening, milieu en handhaving

a. Mutaties investeringsschema m.b.t. milieumeetwagens

Voor de aanschaf van milieumeetwagens is in 2009 een investeringskrediet gevoteerd van € 340.000. In 2009 is echter nog niet de volledige aanschaf gerealiseerd maar € 111.000. Het restant ad € 229.000 van deze investering zal plaatsvinden in 2010. In tabel A van het investeringsschema staat € 340.000 vermeld in 2009. Middels tabel B mutaties wordt € 229.000 doorgeschoven naar 2010, zodat in tabel C stand voorjaarsnota voor 2009 een bedrag van € 111.000 staat opgenomen en voor 2010 € 229.000. Vervolgens wordt deze investering in 5 jaar afgeschreven. De daarmee corresponderende afschrijvings- en rentelasten zijn in de meerjarenraming als exploitatielasten opgenomen.

b. Mogelijkheid handhaving m.b.t. luchtwassers te verhalen middels leges

Leges zijn retributieve heffingen. Deze mogen alleen worden geheven voor de kosten van een individuele tegenprestatie van het bestuursorgaan, zoals vergunningverlening. Het betreffen hier alle directe en indirecte kosten die gemoeid zijn met vergunningverlening. Hieronder valt ook realisatietoezicht, dus ook de kosten van het vaststellen of voorzieningen zoals luchtwassers worden gerealiseerd conform de verleende vergunning. Is echter de realisatie voltooid, dan kunnen de kosten van het regulier toezicht in de gebruiksfase niet meer verhaald worden op de leges. Dus de kosten van het vaststellen of luchtwassers worden bedreven conform de verleende vergunning kunnen niet verhaald worden op de leges, maar komen ten laste van de algemene middelen.

c. Beëindigingsregeling intensieve veehouderij (BIV)

Hoe reëel is het om te verwachten dat de € 6,5 mln die beschikbaar zijn gesteld ook daadwerkelijk uitgeput worden? Voor de 2^e openstelling van de BIV was € 6,5 mln beschikbaar gesteld. De inschatting was dat voor dit bedrag ± 40 bedrijven middels de BIV ondersteund kunnen worden bij de beëindiging. In totaal hebben 75 bedrijven zich aangemeld voor de BIV regeling. Voor 42 bedrijven geldt dat deze voldoen aan de voorwaarde uit de BIV en vallen binnen het werkingsgebied. Uitgaande van deze inschatting zal hiermee de € 6,5 mln belegd zijn. Hoeveel de beëindigingen feitelijk zullen gaan kosten, is afhankelijk van de feitelijke taxaties en de overeenkomsten die daarover gesloten zullen gaan worden in de 2e helft van dit jaar.

d. Samen sterk in het buitengebied

Voor 2011 en 2012 is er € 1 mln geraamd. Onze intentie is om bij voldoende succes ook na 2012 het project te vervolgen. Enerzijds doen we dat als één van de handhavingspartners die verantwoordelijk is voor de naleving van bepaalde wet- en regelgeving. Anderzijds doen we dat vanuit onze rol als gebiedsregisseur/aanjager: het bevorderen van samenhang en samenwerking m.b.t. handhaving. Voorwaarde is uiteraard dat ook andere handhavingspartners in het buitengebied aan het project blijven deelnemen. De inzet van provinciale middelen willen we hierbij opnieuw bezien, waarbij we verwachten dat de andere partners hun deel in de vervolgfase-bijdragen.

e. Toezicht Verordening Stikstof en Natura 2000

Op 9 juli a.s. ligt de Verordening Stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant ter vaststelling voor in de vergadering van Provinciale Staten. De verordening richt zich op de doelstellingen in het kader van Natura 2000 en beoogt aan de veehouderijsector ontwikkelruimte aan te bieden waar deze vanwege de Natuurbeschermingswet nu nog zeer beperkt is. De provincie is verantwoordelijk voor de naleving en het toezicht. Over de toezichtaanpak is aan de Commissies EMG en RM onlangs een notitie aangeboden. Gekozen is voor de minimale toezichtvariant die qua formatiecapaciteit uitgaat van 4,5 fte in 2011 en 2,7 fte in 2012 met de mogelijkheid om terug te vallen op een iets zwaardere variant indien de samenwerking met de gemeenten om de toezichtslast terug te dringen onvoldoende van de grond komt. De uitvoering wordt grotendeels uitbesteed. De kosten worden begroot op € 70.000 in 2010, € 580.000 in 2011 en € 350.000 in 2012. Deze aanpak past binnen de provinciale lijn van uitbesteding van toezicht en handhaving aan de regionale milieudiensten en de bij de Agenda van Brabant beoogde verzelfstandiging van de uitvoering richting Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Eind 2012 wordt geëvalueerd en geadviseerd over toekomstige invulling van het toezicht op de verordening.

f. Landinrichting Handhaving

Onder de post Handhaving projecten Landinrichting vallen vier projecten, namelijk De Hilver, Wintelre-Oerle, Weerij Zuid en Baarle Nassau.

Kosten (te financieren uit de PLG-gelden):

Project	2010	2011	2012	2013
De Hilver	€ 260.000,-	€ 100.000,-	€ 50.000,-	
Wintelre -Oerle		€ 44.000,-	€ 20.000,-	€ 10.000,-
Weerij Zuid		€ 80.000,-	€ 40.000,-	€ 20.000,-
Baarle -Nassau	€ 40.000,-			
Totaal	€ 300.000,-	€ 224.000,-	€ 110.000,-	€ 30.000,-

Toezichten in het veld:

Project	2010	2011	2012	2013
De Hilver	2800	1100	550	
Wintelre -Oerle		450	200	100
Weerij Zuid		850	425	200
Baarle -Nassau	425			
Totaal	3225	2400	1175	300

g. Biodiversiteit

Waarom zit biodiversiteit in de ombuiging? Het versterken van de biodiversiteit in Brabant gebeurt vooral door de inrichting van de EHS en EVZ's. Dat beschouwen wij als kerntaak van de provincie. Het voeren van lokaal biodiversiteitsbeleid is de verantwoordelijkheid van gemeenten en daarom zullen wij dat afbouwen. De beschikbare middelen voor biodiversiteit voor het resterende deel van de bestuursperiode bedragen voor 2010 € 545.000 en 2011 € 45.000 (uitgaande van de ombuiging van € 500.000 in 2011). Van het totale budget is € 100.000 gereserveerd voor provinciale initiatieven tijdens het internationale jaar 2010 voor de biodiversiteit. Het resterende bedrag (€ 490.000) wordt in 2010 ingezet in de subsidieregeling Biodiversiteit. Hiermee worden projecten van provinciale organisaties gesubsidieerd (voorbereiding en uitvoering van projecten in bebouwde omgeving en agrarische gebied en communicatie; 50% subsidie). Voor de besteding van deze subsidie middelen is de provincie afhankelijk van de mate waarin Brabantse organisaties (w.o. gemeenten, onderwijs, natuurverenigingen, e.d.) biodiversiteitsprojecten zullen opstarten en om provinciale subsidie verzoeken.

h. Schoon bedrijventerrein en soortenbeleid

Op soortenbescherming was aanvankelijk een € 600.000 bezuiniging voorgesteld. Voordat het plafond door middel van een beschikking op nul was gezet, waren er zoveel aanvragen binnengekomen dat we de bezuiniging moesten terugdraaien. Daarnaast kan de oorspronkelijke ombuiging van € 200.000 voor schoon bedrijventerrein niet worden gerealiseerd omdat er nog een verplichting openstaat van € 80.000. In totaal moet daardoor een bedrag van € 680.000 worden vrijgemaakt. Hiervoor is onder meer het budget van de Kwaliteitsimpuls Landschap gebruikt.

i. Lucht/geluid/klimaat

Op dit onderdeel wordt € 800.000 en € 500.000 omgebogen? Wat kan hierdoor minder worden gedaan?

Lucht: Wat betreft luchtkwaliteit waren deze middelen bedoeld voor de subsidie-regeling elektrische scooters. Dit initiatief dient door de markt te worden overgenomen. De Regionale Opleiding Centra gaan de elektrische motoren ontwikkelen en bouwen en nemen dit op in hun lesprogramma.

Klimaat: Klimaatbestendig Brabant dient als tijdelijke impuls met als doel het omgaan met veranderingen in de fysieke werkelijkheid van Brabant uiteindelijk de standaard werk- en denkwijze te maken. De ombuiging betekent een beperktere deelname van de provincie in de opgestarte stakeholdersprojecten. Er is beperkte cofinanciering voor onderzoeksprojecten in het kader van het landelijke programma Kennis voor Klimaat. De uitvoering hiervan wordt alleen ter hand genomen met externe financiering c.q. subsidies.

j. Ecologische verbindingzones (EVZ)

Provinciale Staten hebben gevraagd waarom nu geen mogelijkheden meer aanwezig zijn om de EVZ-uitvoering in gelijke mate te continueren? Door de Staten is het uitvoeren van het EVZ-beleid steeds gestimuleerd. Dit heeft de afgelopen jaren tot successen geleid. De structurele gelden op de begroting waren en zijn ontoereikend en daarom is met instemming van de Staten jaarlijks ruimte gezocht om alle aanvragen zoveel mogelijk te kunnen honoreren. De jaarlijkse tekorten zijn telkens aangevuld met extra middelen door herprioritering (benutten van onderuitputting, verschuiven van budgetten). Dat is dit jaar niet meer mogelijk. De huidige structurele middelen op de begroting tot en met 2014 zijn slechts toereikend om de aanvragen van 2010 te honoreren. Omdat we tot 2014 geen nieuwe aanvragen meer kunnen opvangen, zal de uitvoering stilvallen. In een separate notitie aan de Commissie RM zal hierover meer specifieke informatie worden gegeven.

k. Proeftuinen

In de Commissie RM is geïnformeerd naar de werkinzet voor de proeftuinen. Die inzet is gekoppeld aan de looptijd van het bestuursakkoord. De proeftuinen worden overgedragen aan de partners, zoals gemeenten en woningcorporaties. De evaluatie van de proeftuinen wordt meegenomen in de evaluatie van het gehele programma Vertrouwen in Brabant. Sommige proeftuinen, zoals de Duurzame herstructureringswijk (Helmond-West) lopen qua uitvoering en afronding mee in het programma Samen Investeren. De afronding van deze projecten is uiterlijk 31 december 2013. Het is mogelijk dat een of meer proeftuinen in een andere vorm worden voortgezet, bijvoorbeeld omdat deze passen in de Agenda van Brabant of aansluiten bij daarop gebaseerde plannen (zoals de Energieagenda 2010-2020 of het provinciaal milieuplan). Na evaluatie zal bij het nieuwe bestuursakkoord kunnen worden besloten tot al of niet continuering.

I. Vragen en antwoorden van meer technische aard op het beleidsterrein ruimtelijke ordening, milieu en handhaving

- Meten en monitoren luchtkwaliteit (voorjaarsnota tabel IX, regel 11)
Wat is het verband met de efficiencykorting bij de Agenda van Brabant? PS hebben besloten (Marap-II 2009/MvA en najaarsbrief 2009 (56/09 E) tot aanschaf van aanvullende meetapparatuur voor het meten van Vluchtige Organische Stoffen (VOS). De aanschaf van de apparatuur (€ 240.000) heeft echter niet in 2009 plaats kunnen vinden. Voorgesteld wordt € 95.000 over te hevelen. Het restant € 145.000 is binnen de productgroep Lucht/Geluid/Klimaat beschikbaar. Het RIVM zou de metingen voor de provincie verrichten maar later is besloten de metingen te laten uitvoeren binnen de provincie door het bureau Milieumetingen. In dat verband heeft de efficiencykorting plaatsgevonden.
- Wabo (tabel IX, regel 10)
De invoering van de wet Wabo is uitgesteld tot 1 oktober 2010. De budgetten die benodigd zijn voor opleidingen, ICT hardware en een deel van het werkbudget zullen nodig zijn in 2010 voor de verdere implementatie. In 2010 is geen budget beschikbaar. Voorgesteld wordt het restantbudget van € 190.000 over te hevelen.
- Proeftuin de weg van de toekomst (tabel IX, regel 13)
Met deze middelen worden de extra duurzaamheidsmaatregelen gefinancierd voor de reconstructie van de N329. Juni 2008 hebben de provincie en de gemeente Oss een bestuurlijke overeenkomst getekend. In 2009 is een uitgebreid consultatieproces met lokale partijen geweest waarin de duurzaamheidsambities nader zijn ingevuld. De aanwending van de proeftuinmiddelen is gekoppeld aan de planning van de uitvoering van de werkzaamheden aan de N329. Het aanbestedingsproces is gestart in december 2009 en de feitelijke uitvoering start in het najaar van 2010. Vanwege de bestuurlijk vastgelegde afspraken wordt voorgesteld de beschikbare middelen van 2009 (via het rekeningresultaat) over te hevelen naar 2010.
- Maatregelen pakket kredietcrisis “Schoon rijden” (tabel IX, regel 17)
Vanuit het budget schoon rijden zou een voorfinanciering plaatsvinden voor de aanschaf van elektrische bussen door Arriva. Op het moment van terugbetaling zouden de middelen weer beschikbaar komen voor schoon rijden. Bij de najaarsbrief is echter besloten dat het financieel technisch beter was om voor de voorfinanciering een investeringskrediet beschikbaar te stellen. Abusievelijk is het aframen van het bedrag in 2009 en doorschuiven naar latere jaren achterwege gelaten. Deze middelen moeten wel beschikbaar blijven om dit onderdeel van de maatregelen uit te voeren. Het betreft feitelijk een financieel-technische correctie.
- Preprioritering provinciaal Waterplan (voorjaarsnota tabel Ib)
In het amendement m.b.t. het Provinciaal Waterplan van november 2009 is € 13 mln aangemerkt als preprioriteit voor de volgende bestuursperiode 2012-2015. Feitelijk betekent dit dat de middelen in beeld gebracht zijn in de meerjarenraming voor de jaren 2012 en verder, maar nog niet besteed/toegezegd mogen worden.

Pas wanneer de begroting 2012 is vastgesteld, kunnen deze middelen besteed (verplicht) of toegezegd worden.

- Bodemsanering (blz.39 onderdeel c)
Op 10 juli 2009 is het convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties getekend (Rijk, IPO, VNG, Waterschappen). Daarbij is de decentralisatieuitkering Bodem geregeld voor de periode 2010-2014. Voor de periode daarna is financieel nog niets geregeld (wel procedure). Besteding van de gelden is geregeld in dit convenant. In het convenant is opgenomen: "de afspraken in dit convenant zijn van zwaar gewicht voor het beleid tot en met 2015. Partijen zullen conform de afspraken handelen en gezamenlijk de voortgang bewaken". Er bestaat daarom enige bestedingsvrijheid binnen het bodembeleid, niet daarbuiten. De middelen zijn uitdrukkelijk gekoppeld aan het convenant.
- Stimulering lokale klimaatinitiatieven (blz.39 onderdeel d)
De SLOK (Stimulering lokale klimaatinitiatieven) is een subsidie van VROM om de uitvoering van het lokale klimaatbeleid te bevorderen. In Brabant hebben veel gemeenten en ook de provincie subsidie aangevraagd en ook ontvangen. Voor het aanvragen van subsidie heeft de provincie aangegeven welke projecten met deze gelden zullen worden uitgevoerd. In afwachting van het vast te stellen Masterplan Energie (inmiddels de Energieagenda) zijn bij de subsidie-aanvraag de energieprojecten uit het programma Dynamisch Brabant in de subsidie-aanvraag opgevoerd (bijvoorbeeld voor onderzoeken naar toepassing restwarmtebenutting en geothermie, ondersteunen technologie-ontwikkeling). Daarnaast zijn ook de biomassacentrales van de proeftuin regionale energiepewking opgevoerd (in 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Breda).

De SLOK-subsidie is de opvolger van de BANS-subsidie. Bij de BANS-subsidie was er veel commentaar op de arbeidsintensieve verantwoording van de besteding van de subsidie. VROM heeft daarom besloten om in het kader van de deregulering de SLOK-gelden niet te oormerken maar erop te vertrouwen dat de aanvragers de opgevoerde projecten zullen uitvoeren.

- Rivierdijken (blz.39)
In het kader van de Decentralisatie Impuls (DI) zijn per 1 januari 1994 middelen voor de rivierdijkverbeteringen aan het Provinciefonds toegevoegd. Met de middelen worden de kosten van de rivierdijkverbeteringen door de waterschappen voor 72 % vergoed. De oorspronkelijke verdeling over de betrokken provincies vond plaats op basis van het toen bekende investeringsprogramma. Omdat het daadwerkelijke investeringsverloop afwijkt van het programma zoals dat per 1 januari 1994 bekend was, moet de verdeling gaandeweg worden aangepast. Uit de eerste evaluatie in 2005 bleek dat alleen Gelderland en Noord-Brabant toen nog niet schuldenvrij waren. De verdeelsleutel voor de resterende periode 2006-2012 werd toen vastgesteld naar rato van de (berekende) schuldpositie van deze provincies.

Uit de laatste evaluatie blijkt dat van de twee provincies die de integratie-uitkering nog ontvangen alleen Gelderland nog niet schuldenvrij is. Inmiddels is gebleken dat de totale investeringen voor Noord-Brabant gedekt zijn door de reeds ontvangen rijksinkomsten tot en met 2010. Er volgen geen nieuwe investeringen meer. De ramingen van 2011 en 2012 betreffen de rijksinkomsten (Decentralisatie Impuls voor de rivierdijkverbeteringen) die kunnen nu worden geschrapt omdat het provinciefonds wordt bijgesteld.

13. Vragen op beleidsterrein economie en mobiliteit

a. Infrastructuurfonds

In de Commissie EMG zijn verschillende vragen gesteld over het beoogde infrafonds:

- Wat is de status van de besluitvorming van jaarlijkse reservering van € 50 mln in relatie tot een investeringsvolume van € 750 miljoen?
- Hoe ontwikkelt het fonds zich? Is € 750 mln afdoende om de grote investeringen N279, ZO-vleugel, N69 te dekken? Is er nog ruimte voor andere kleinere projecten?
- Hoe verhoudt zich de € 750 mln tot de Agenda van Brabant en de aankomende rijksbezuinigingen alsmede i.r.t. personele consequenties?
- Inzicht verschaffen in de stand van zaken m.b.t. dit fonds, de stand van zaken van de uitwerking van de projecten en formulering van criteria t.a.v. de € 750 mln.

De € 50 mln op jaarbasis vanaf 2012 voor een gecombineerd spaar- en financieringsfonds voor infrastructuur is onderdeel van de investeringsstrategie van de Agenda van Brabant. Hierover heeft nog geen definitieve besluitvorming plaatsgehad. De bedoeling is om het ontwerp-instellingsbesluit voor deze reserve bij de behandeling van de begroting 2011 definitief aan uw Staten voor te leggen (zie paragraaf 3 over stelposten).

Er is een groot aantal projecten dat in aanmerking kan komen voor een financiering uit het fonds. Dit zijn:

Provinciaal belang /provincie als initiatiefnemer:

- N279-noord 's-Hertogenbosch–Veghel: raming € 265 mln, waarbij aan het Rijk subsidie is gevraagd van € 71 mln;
- N69 grenscorridor Eindhoven–Valkenswaard: raming € 140 – 250 mln, waarvan € 70 mln toegezegd is door Rijk (€ 6 mln afkoop onderhoud en € 64 mln voor de aanpassing van de weg);
- Ruit Eindhoven/T-structuur (onderdeel integraal maatregelenpakket Zuidoost-vleugel BrabantStad): raming € 0,7 - 1,2 miljard (alleen de weginfrastructuur), onderdeel van een totaal pakket van € 1,9 miljard (incl. HOV, fiets, DVM, groen, blauw). In BO MIRT is door Rijk € 254 mln toegezegd, andere partners investeren mede in totaal pakket (HOV, fiets etc);
- HOV Noordoost Brabant.

Mogelijke financiële bijdrage in werken door derden:

- Robel spoorlijn (Rotterdam–België): dedicated goederenspoorlijn: raming € 2,5 miljard.

Geconstateerd kan worden dat de € 750 al zwaar is overtekend. De uitvoering van de projecten zal naar verwachting plaatshebben in de periode 2013-2025. Alleen al de loon- en prijsstijgingen in de periode 2010-2025 zullen voor een forse stijging zorgen van de thans indicatief geraamde bedragen. Het geheel vraagt om nadere prioritering en mobiliseren van medefinanciering. Bij de prioritering zal nadrukkelijk rekening gehouden moeten worden met het provinciaal belang en de Agenda van Brabant. Het fonds is in principe niet bedoeld voor kleinere projecten omdat deze niet passen bij de criteria van de investeringsagenda.

Inhoudelijk passen de projecten bij de ambities van de Agenda van Brabant. Robuuste bereikbaarheid is één van de 6 thema's. Daarnaast worden met de projecten N69 en Ruit Eindhoven eerste ervaringen opgedaan met gebiedsontwikkeling.

Wat de formatie betreft streven wij naar een kleine kwalitatieve robuuste organisatie voor onze kerntaken. De projecten die uit het infrafonds gefinancierd worden, zetten wij zoveel mogelijk in de markt, inclusief design. Alle integrale kosten van het project inclusief grondverwerving, engineering en tijdelijke interne expertise bovenop de robuuste organisatie, dienen derhalve ten laste van het fonds te worden gebracht.

Gezien de lange looptijd van de projecten zijn wij reeds gestart met de voorbereiding van de hierna genoemde projecten:

- N279-noord 's-Hertogenbosch–Veghel: planstudie (project) MER is afgerond met als voorkeursvariant 2 x 100 km. De opdracht voor het opstellen van een inpassingsplan is in procedure;
- N69 grenscorridor Eindhoven–Valkenswaard: gebiedsakkoord is getekend. Gestreefd wordt naar vaststellen van het maatregelenpakket eind 2010;
- Ruit Eindhoven/T-structuur: Plan MER is in procedure.

Voor het formuleren van de criteria voor benutten van het infrafonds zijn de criteria van de investeringsagenda leidend. Deze criteria worden in het najaar nader aangescherpt voor de onderhavige benutting en kunnen gelijktijdig met de criteria voor de investeringsagenda worden vastgesteld.

b. Brainport-Avenue

Ter nadere toelichting bij het aanvullende bestedingsvoorstel in de voorjaarsnota: Brainport Avenue is door het Kabinet aangewezen als integraal gebiedsontwikkelingsproject dat in aanmerking komt voor rijksbijdrage uit de Nota Ruimtebudget (NRb). Het Rijk heeft besloten € 70 mln beschikbaar te stellen voor financiering van de business case Brainport Avenue. Het Rijk heeft aangeboden dit bedrag met € 5 mln op te hogen mits cofinanciering wordt verzorgd vanuit de regio à € 2,5 mln en de

provincie à € 2,5 miljoen. Van de kosten van het programmabureau neemt de provincie € 0,6 mln voor haar rekening.

c. € 1,7 mln beroepsbevolking

De projecten Samen Investeren worden deels vanuit het bestuursakkoord gefinancierd. Hiervoor is een bedrag vanuit flexibel en goed opgeleide beroepsbevolking overgeheveld naar Samen Investeren. Tussen het bedrag van de overheveling van budget en het overhevelen van daadwerkelijke realisatie in 2009 is een verschil opgetreden. Hierdoor is een restant budget in 2009 ontstaan van € 1,7 mln. Dit restant budget dient beschikbaar te blijven om de verplichtingen te dekken die zijn aangegaan. De meerjarige verplichtingen betreffen op de bres voor techniek, op de bres voor zorg, Kennis=Meedoen, PSW, Kleurrijk Brabant Werk!, Pact Brabant.

d. Maatregelenpakket kredietcrisis

Over de voortgang van de projecten en de voorstellen tot aanpassing van het programma is gerapporteerd in de tussenevaluatie (EMG-1044) die is besproken in de vergadering van de Commissie EMG op 25 juni jl. Ons uitgangspunt is om de maatregelen die goed lopen, hun nut hebben bewezen en die aansluiten bij de Agenda van Brabant te continueren en om de maatregelen die onvoldoende meerwaarde hebben getoond waar mogelijk af te bouwen omdat sommige maatregelen niet vanzelfsprekend zijn en in een aantal gevallen moeizamer verloopt. In lijn met de Agenda van Brabant behoren woningbouwstimulering en energiebesparing niet (langer) tot de kerntaken van de provincie. Omdat wij tevens constateren dat de effecten van de crisis nog steeds fors zijn, hebben wij een strategie ontwikkeld die recht doet aan onze nieuwe inzichten zonder de huidige woningbouwsituatie en eerder aangegaan commitment uit het oog te verliezen. Al met al leidt deze strategie ertoe dat wij eerder dan gepland zullen stoppen met deze maatregelen en dat wij onze doelen bijstellen. De Commissie EMG kan in hoofdlijnen met deze aanpassingen instemmen. De begrotingstechnische consequenties zullen worden betrokken bij de najaarsbrief. Voor de Statenvergadering van 9 juli ligt een voorstel voor tot de oprichting van een Brabants Investeringsfonds Nieuwbouwwoningen (PS 19/10); met dit fonds is de bouw van bijna 1.200 woningen gemoeid.

14. Situatie rond formatie

Naar aanleiding van de discussie in de Commissie BM over de formatieparagraaf in de voorjaarsnota hebben wij u voor eind dit jaar en notitie toegezegd over de formatieontwikkeling in lijn van de Agenda van Brabant.

De formatie-ontwikkeling die is opgenomen in tabel X is vooralsnog exclusief de gevolgen van de Agenda van Brabant, zoals vastgesteld op 11 juni jl. Binnen de flexibele formatiecapaciteit van 80 fte worden onder meer de taken ondergebracht die door het rijk zijn gedecentraliseerd naar de provincie en als volgt worden ingevuld:

8,4 fte voor Wabo

Op 1 oktober a.s. zal de Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden ingevoerd. Burgers en ondernemers kunnen voortaan bij één loket terecht voor een vergunningsaanvraag. Er heeft een verschuiving van bevoegdheden plaats tussen gemeenten en provincies. De provincie wordt onder andere bevoegd voor de bouw-, sloop- en RO-aspecten van de omgevingsvergunning voor provinciale inrichtingen. Verder wordt aan gemeenten ondersteuning verleend bij milieu- en natuur-beschermingsaspecten. De invoering van de Wabo vraagt een capaciteitsuitbreiding van netto 8,4 fte (15,6 fte extra waarvan 7,2 worden gecompenseerd door efficiënter werken, onder meer via digitalisering van werkprocessen). Deze 8,4 fte zullen binnen het door de Staten aangegeven formatiekader worden opgevangen, namelijk binnen de bestaande 80 fte flexibele formatieruimte. De capaciteitsuitbreiding voor deze taak leidt derhalve niet tot een groei van de organisatie (zie voorts notitie RM-1591 van mei jl.). De hiermee samenhangende begrotingsbijstelling (budgettaire neutrale verwerking) vindt u terug als onderdeel van blok G (uitwerking van eerder genomen besluiten) van bijgaande begrotingswijziging

3,0 fte voor luchtvaartwet

In juli 2009 is in de Staten de notitie Luchtvaart in Noord-Brabant aan de orde geweest (PS 27/09). Binnen het luchtvaartdossier staan verschillende zaken op de rol, zoals een beleidsnotitie voor PS, de Alderstafel Eindhoven Airport, bestuursadvisering militaire luchthavens en de problematiek rond Seppe. Verder is per 1 november 2009 de Regelgeving Burger- en Militaire Luchthavens in werking getreden, waarmee de provincies bevoegd gezag zijn geworden voor de gedecentraliseerde luchthavens. Hiermee is een diversiteit aan werkzaamheden gemoeid, verdeeld over de directies E&M, ECL en ROH. Voor de uitvoering van alle taken is in totaal 3,8 fte benodigd, waarvan 0,8 fte aanwezig. Per saldo is gaat het om een tijdelijke uitbreiding met 3,0 fte, die via het provinciefonds deels wordt vergoed. In 2012 zal met IPO en V&W een evaluatie worden uitgevoerd op grond waarvan de structurele inzet zal worden bepaald.

De overige in de voorjaarsnota genoemde taken (rechtmatigheid, openbaar vervoer, PWP, AbdK/Bodem, VAMOS en externe veiligheid) zijn geen nieuwe maar bestaande taken die tot op heden en ook in de toekomst worden gedekt uit de 80 fte flexibele formatiecapaciteit.

15. begrotingswijziging 2010

Bijgaande begrotingswijziging 2010 volgt het stramien van de voorjaarsnota:

- A. Eerste stap is de inpassing van de amendementen die zijn aangenomen bij de begrotingsbehandeling op 20 november vorig jaar. De financiële dekking hiervan is reeds voorzien en verdisconteerd in het beginsaldo van de voorjaarsnota.
- B. Het tweede blok aan bijstellingen betreft de actualisering van het reguliere budgettaire kader zoals samengevat in tabel Ia en nader toegelicht in deel B van de voorjaarsnota (tabel IX, regel 1 t/m 7).
- C. Het derde blok omvat de ruimtevragende maatregelen en intensiveringen uit tabel Ib, nader gespecificeerd in de tabellen IV en IX van de Voorjaarsnota.

- D. Blok D hangt samen met de balansverkortings uit tabel Ic (zie nader toelichting in paragraaf 5).
- E. Onderdeel E betreft de naar 2011 doorgeschoven begrotingsruimte (zie voorjaarsnota tabel Id).
- F. Onder F is een budgettair neutrale bijstelling die samenhangt met tabel X formatie-ontwikkeling.
- G. Blok G vormt de neerslag van eerdere besluiten (zogenoemde consequentiewijzigingen), waarmee de functionele commissies hebben ingestemd. In de begrotingswijziging is een verwijzing naar het desbetreffende commissiestuk c.q. PS-besluit opgenomen. De mutaties zijn budgettair neutraal, behoudens een klein positief saldo.

De afwijkingen die naar voren zijn gekomen in de bestuursrapportage 2010-I geven niet alleen aanleiding tot financiële wijzigingen (bijlage 1), maar leiden ook tot diverse bijstellingen van begrote beleidsprestaties (bijlage 2). Een derde component van de 2^e begrotingswijziging 2010 betreft een vernieuwde opzet van het programma 03 Water (bijlage 3), gebaseerd op het Provinciaal Waterplan 2010-2015 dat de Staten in november 2009 hebben vastgesteld (PS 48/09).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: Concernstaf / H. van Staveren, (073) 681 26 07

Bijgevoegd treft u aan:

1. 2^e wijziging begroting 2010, financiële wijzigingen
2. 2^e wijziging begroting 2010, bijstelling beleidsinhoudelijke prestaties
3. Programma 03 Water
4. Overzicht IDOP's-aanvragen

Aanvullend op de voorjaarsnota inclusief bestuursrapportage 2010-I wordt op het Stateninformatiesysteem (SIS) een overzicht beschikbaar gesteld van bestedingsplannen van reserves.